

mot rasism

lärarmaterial

INNEHÅLL

AKTION FN mot rasism	3
LEKTION: FN:s arbete med mänskliga rättigheter - kritik mot Sverige.....	4
ÖVNING: Bör Sverige förbjuda rasistiska organisationer?	5
MATERIAL.....	7
KOPPLING TILL Lgy11	8

AKTION FN

Aktion FN ger kompetens och engagemang i globala frågor. Inför fyra utvalda internationella FN-dagar skickas Aktion FN-paket till lärare och elever varje år. Lärarna får bland annat färdiga lektioner samt en rad tips på övningar och material. Eleverna får redskap för att genomföra en aktion på skolan som uppmärksammar en global fråga. Aktion FN erbjuder på så vis alla FN-skolor att under en och samma vecka, agera gemensamt för en bättre värld. Välkommen att vara med!

Aktion FN läsåret 2016/17

För en bättre värld – inför FN-dagen	vecka 43	skickas ut vecka 39
Mot rasism – inför MR-dagen	vecka 49	skickas ut vecka 45
För jämställdhet – inför kvinnodagen	vecka 10	skickas ut vecka 7
Mot minor – inför dagen mot minor	vecka 14	skickas ut vecka 11

Aktion FN mot rasism

Den 10 december firas den internationella dagen för de mänskliga rättigheterna. Vilka är de mänskliga rättigheterna och var kommer de ifrån? Hur är läget i Sverige? Vilken kritik får Sverige av FN? I lärardelen presenteras olika metoder och fakta som är tänkta att inspirera er undervisning. Materialet utgår från FN:s kritik mot Sverige enligt konventionen mot all form av rasdiskriminering. I paketet hittar du bland annat lektionsupplägg, tips på övningar och lärarhandledning.

I samma paket finns även ett inspirationsmaterial till skolans elever, särskilt till de i FN-elevföreningen, att iscensätta en aktion på skolan mot rasism som vi hoppas ska inspirera många att engagera sig.

Har du frågor? Kontakta FN-förbundets skolhandläggare via vår hemsida:
<http://fn.se/om-oss/kontakta-oss/personal/>

AKTION FN – mot rasism

LEKTION: Mänskliga rättigheter i Sverige enligt FN.

Syfte

Ökad kunskap om vilka de mänskliga rättigheterna är och varifrån de kommer samt hur FN granskar mänskliga rättigheter i Sverige. Koppling till läroplanen: se sista sidan i detta häfte.

Metod, tid och innehåll

Diskussionsövning om mänskliga rättigheter, föreläsning om FN:s arbete med mänskliga rättigheter och FN-kritik mot Sverige vid senaste rapporten om konventionen mot alla former av rasdiskriminering (CERD). Avslutande diskussion om rasistiska organisationer bör förbjudas i Sverige. Cirka 80 min.

Sist i detta häfte tipsar vi även om ytterligare material som kan användas på lektionstid.

Idé till lektionsplan:

Material till lektionen finns på portalen för FN-skolor www.fn.se/portalen, lösenord: malaysia

Vad och varför	Innehåll	Ca tid + material
Kortövning : Rätt åt alla Intresseväckare och fakta om vilka de mänskliga rättigheterna är.	Dela in klassen i grupper om ca 5 personer. Gör steg 4 och 5 i övningen. Varje grupp ska inom 10-15 minuter välja ut vilka 12 rättigheter man behåller och vilka 12 man väljer bort. Diskutera sedan i helgrupp hur grupperna resonerade.	20 min <u>Kortövning:</u> Rätt åt alla. Kopiera en uppsättning av kopieringsunderlag med kort till varje grupp.
Föreläsning om de mänskliga rättigheterna. Fakta om mänskliga rättigheter, hur FN arbetar med MR och vilken kritik FN riktar mot Sverige.	Om mänskliga rättigheternas historia, vilka mekanismer FN har för att främja mänskliga rättigheter, vilken kritik FN riktar mot Sverige när det handlar om diskriminering och rasism. Bildspelet ger även konkreta exempel på händelser i Sverige. Se talmanus i powerpoint.	40 min <u>Powerpoint</u> om mänskliga rättigheter i FN och Sverige, med talmanus. <u>Fördjupning</u> om CERD-kommitténs kritik mot Sverige <u>FN FAKTA</u> , om FN:s mekanismer för mänskliga rättigheter. <u>FN FAKTA</u> , om etnisk diskriminering i Sverige.
Gruppövning: Bör Sverige förbjuda rasistiska organisationer? Kunskap FN:s kritik att rasistiska organisationer tillåts i Sverige. Möjlighet att själv ta ställning.	Arbeta i mindre grupper, ca 4 -6 pers. Dela ut övningen, berätta om kritiken från FN och kort om att Sveriges regering ej har för avsikt att förbjuda rasistiska organisationer. Låt gruppen diskutera frågorna.	20 min <u>Övning:</u> Bör Sverige förbjuda rasistiska organisationer? Se sid 6-7 i detta häfte. Artikel av Peter Nobel: http://www.unt.se/asikt/debatt/organiserad-rasism-ska-forbjudas-2535801.aspx

AKTION FN – mot rasism

ÖVNING: Bör Sverige förbjuda rasistiska organisationer?

20 minuters diskussionsövning

Bakgrund

Artikel 4 i konvention om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering (CERD) handlar om att stater ska fördöma och bestraffa organisationer med rasistiska grundtankar som hetsar till hat och våld. I Sverige tillåts dock rasistiska organisationer eftersom regeringen menar att den svenska lagstiftningen ger tillräckligt skydd mot rasistiska handlingar. CERD-kommittén framhåller att rasistiska organisationer bör olagligförklaras vilket Sverige idag inte gör.

I Svenska FN-förbundets parallellrapport till CERD-kommittén lyfts att Sverige bör följa CERD:s bestämmelser och samtidigt effektivisera implementeringen av den befintliga hatbrottslagstiftningen med tanke på rasistiska organisationers verksamhet. Det finns också ett behov av effektiva åtgärder som kan hantera rasistisk propaganda, även på internet, enligt parallellrapporten.

Syfte med övningen

Öka kunskap om vilken kritik Sverige får av CERD-kommittén angående rasistiska organisationer och låta eleverna själva ta ställning i frågan.

Övningen har inget facit utan ska ses som en intresseväckare och introduktion till fortsatta diskussioner om strategier för att motverka rasism.

Gör så här

1. Dela ut sidan med argument till eleverna.
se även tips på artikel av Peter Nobel
2. Be eleverna diskutera argumenten i mindre grupper.
3. Låt sedan var och en ta ställning till vilken linje de själva tror är effektivast för att motverka rasism.
4. Gör en omröstning i klassen och lyssna på de båda sidornas argument.

Material (om ni önskar mer fördjupning):

Artikel av Peter Nobel med argument för ett förbud av rasistiska organisationer. Lista sid 7.

CERD artikel 4 i regeringens rapport, civilsamhällets parallellrapport samt CERD-kommitténs kommentarer. Se lista sid 7.

AKTION FN – mot rasism

ÖVNING: Bör Sverige förbjuda rasistiska organisationer?

20 minuters diskussionsövning. Kopieringsunderlag: argument

Argument mot ett förbud Sveriges regerings linje

1. Det räcker med den lagstiftning vi har idag för att hindra rasistiska handlingar. (Hets mot folkgrupp, olaga diskriminering, hatbrott ger strängare straff)
2. Ett förbud skulle strida mot grundlagen. Det är viktigt att värna bl a föreningsfrihet i vår demokrati.
3. Viktigt att värna åsiktsfrihet.
4. Rasism ska mötas i fri debatt.
5. Ett förbud skulle tvinga rasister under jorden.
6. Ett förbud skulle inte vara effektivt.

Argument för ett förbud FN:s linje

1. Det räcker inte med aktuell lagstiftning.
2. Ett förbud skulle inte strida mot grundlagen. (se Regeringsformen RF2kap24 §2st) Det är även förenligt med demokrati. Många länder i Europa har ett förbud.
3. Åsiktsfrihet och organiserad rasism är inte samma sak.
4. Rasism är ett brott som inte bekämpas genom fri debatt.
5. Kriminell verksamhet tenderar generellt att hamna under jorden och är därför inte ett skäl att legalisera olagliga handlingar.
6. Vi kan inte veta om ett förbud är effektivt innan vi provat.

AKTION FN mot rasism – lärarmaterial

Lärarmaterial som skickats i paket till kontaktpersoner på FN-skolor.

- AKTION FN mot rasism – lärarmaterial (detta häfte)
- FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna.
- FN FAKTA. FN:s mekanismer för mänskliga rättigheter
- FN FAKTA. Etnisk diskriminering i Sverige. Innehåller även ordlista.

Lärarmaterial på FN-förbundets hemsida, portalen för FN-skolor, AKTION FN mot rasism.
www.fn.se/portalen lösenord: malaysia

- AKTION FN mot rasism – lärarmaterial (detta häfte)
- Powerpoint om mänskliga rättigheter i FN och Sverige, med talmanus.
- Kortövning Rätt åt alla.
- FN-rollspel om FN:s kritik mot Sverige när det gäller romernas situation.
- Artikel, Peter Nobel, argument för ett svenskt förbud mot rasistiska organisationer.
- Presentation av CERD-kommitténs synpunkter på Sverige. (svenska)
- Regeringens faktablad om vart en ska vända sig när en blivit kränkt.

Övriga källor för fördjupning.

- CERD-konventionen. (svenska och engelska)
- Regeringens rapport till CERD. (engelska)
- FN-förbundets parallellrapport (engelska)
- CERD-kommitténs rapport. (svenska och engelska)
- Regeringens svar på CERD-kommitténs kommentarer. (svenska)
- Svenska FN-förbundet om mänskliga rättigheter.
- Svenska FN-förbundets granskning av mänskliga rättigheter i Sverige.
- FN:s hemsida, vilka länder som anslutit sig till olika konventioner.
- Regeringens hemsida om mänskliga rättigheter.
- Världshorisont om etnisk diskriminering
- FN FAKTA, om etnisk diskriminering i Sverige.
- FN FAKTA, om FN:s mekanismer för mänskliga rättigheter.
- SR P1 radioprogram Konflikt, Mångfald, ras och statistik. Om hur vi hanterar utmaningarna i ett samhälle där människor kommer från hela världen.
- Fosterland, dokumentärserie för SVT av Fredrik Örnevall som följer människor på flykt från Mellanöstern och Afrika till deras första tid i Sverige.

AKTION FN – mot rasism, koppling till Lgy11

Skolans värdegrund och uppgifter - Grundläggande värden

Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor är de värden som utbildningen ska gestalta och förmedla.

Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.

Internationella relationer – centralt innehåll

- Internationell rätt. Möjligheter och svårigheter med att säkerställa såväl staters som individers rättigheter och säkerhet. Grundläggande internationella konventioner om mänskliga fri- och rättigheter och olika aktörers möjlighet till tillämpning.
- Olika aktörer, deras mål och medel samt hur dessa samspelar inom utrikes- och säkerhetspolitik. Den moderna nationalstatens utmaningar som en internationell aktör.
- Världskrigens och efterkrigstidens betydelse för etableringen av internationella institutioner. Olika former av organiserat samarbete mellan länder och sambandet mellan detta samarbete och den politiska och ekonomiska utvecklingen.
- Orsaker till och följder av samarbeten och konflikter.

Samhällskunskap - centralt innehåll

- Demokrati och politiska system på lokal och nationell nivå samt inom EU. Internationella och nordiska samarbeten. Medborgarnas möjligheter att påverka politiska beslut på de olika nivåerna.
- De mänskliga rättigheterna; vilka de är, hur de förhåller sig till stat och individ och hur man kan utkräva sina individuella och kollektiva mänskliga rättigheter.
- Globalisering och dess betydelse utifrån ett demokratiskt, ekonomiskt och politiskt perspektiv samt för individer, grupper och nationer. Analys av utmaningar som individen, nationen och jorden står inför i en globaliserad värld.

Historia - centralt innehåll

- Industrialisering och demokratisering under 1800- och 1900-talen samt viktiga globala förändringsprocesser och händelser, till exempel migration, fredssträvanden, resursfördelning och ökat välbefinnande, internationellt samarbete, mänskliga rättigheter, jämställdhet, kolonialism, diktaturer, folkmord och konflikter och ökat resursutnyttjande. Långsiktiga historiska perspektiv på förändrade maktförhållanden och olika historiska förklaringar till dem.